

ผลลัพธ์การศึกษานอกระบบของทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลิตที่ 2 สังกัดกรมทหารต่อสู้
อากาศยานรักษาพระองค์

ฐานพวงศ์ สงครามชัย**

คำสำคัญ : ทหารกองประจำการ / การศึกษานอกระบบ / การจัดการเรียนการสอน / ศูนย์การศึกษานอก
ระบบกรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2479 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้ชายไทยที่มีสัญชาติไทย ต้องเข้ารับราชการทหารด้วยตนเองทุกคน (ตามมาตรา 7 ของพระราชบัญญัติรับราชการทหาร พ.ศ. 2497) โดยเมื่อมีอายุ 18 ปีบริบูรณ์ ต้องไปลงบัญชีทหารกองเกิน และเมื่ออายุครบ 21 ปี บริบูรณ์ ต้องเข้ารับการตรวจรับการคัดเลือกเพื่อเข้ารับการเป็นทหารใน ภูมิลำเนาของตนเอง ในการคัดเลือกก็จะต้องมีการตรวจร่างกาย หากบุคคลดังกล่าวมีโรคประจำตัว หรือ อวัยวะไม่เข้าเกณฑ์ที่กำหนดก็จะได้รับการยกเว้น และหากบุคคลดังกล่าวอยู่ระหว่างศึกษาต่อก็สามารถ ยื่นความประสงค์ขอผ่อนผันได้ โดยสามารถผ่อนผันได้จนถึงอายุ 26 ปี

หากบุคคลดังกล่าวสำเร็จการศึกษาก็สามารถนำวุฒิการศึกษาของตนมาสมัครเป็นทหารกอง ประจำการได้ โดยจะมีระยะเวลาการเข้าประจำการแตกต่างกันตามวุฒิที่นำมาสมัครโดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้

วุฒิปริญญาตรี จะมีระยะเวลาเข้ารับการเป็นทหารกองประจำการ 6 เดือน

วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส) จะมีระยะเวลาเข้ารับการเป็นทหารกองประจำการ 6 เดือน

วุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช) จะมีระยะเวลาเข้ารับการเป็นทหารกองประจำการ 1 ปี

วุฒิม. 6 จะมีระยะเวลาเข้ารับการเป็นทหารกองประจำการ 1 ปี

.....
*บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระเรื่อง **ผลลัพธ์การศึกษานอกระบบของทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลิตที่ 2 สังกัดกรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์** โดยมีดร.ผกาวดี สุพรรณจิตวนา เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

**นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต โครงการพิเศษ คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

วุฒิการศึกษาในระดับที่ต่ำกว่า ม.6 จะไม่สามารถยื่นผ่อนผันได้ และจะต้องเข้ารับเป็นทหารกองประจำการเป็นระยะเวลา 2 ปี และทุกคนที่ได้รับเลือกจะต้องเข้ารับเป็นทหารกองประจำการจะต้องถูกฝึกเพื่อเปลี่ยนจากบุคคลพลเรือน เป็นทหาร โดยในส่วนของกรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ จะฝึกทั้งทางด้านร่างกายและด้านจิตใจ ให้แข็งแรงและเข้มแข็ง เพื่อให้พร้อมในการฝึกในขั้นต่อไป

ปัจจุบันนี้กระทรวงศึกษาธิการของประเทศไทย ได้ร่วมมือกับหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย ให้มีการจัดการศึกษานอกระบบในหน่วยงานทหาร โดยให้ทหารหรือบุคคลในหน่วยทหาร ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีได้รับการอบรมเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถทางวิชาการและจัดอบรมสัมมนาให้กับครูฝึกประจำกลุ่มของหน่วย เกี่ยวกับการศึกษานอกระบบในหน่วยงานทหาร เมื่อได้รับการคัดเลือกและผ่านการอบรม ครู กศน. ก็จะให้ครูฝึกประจำกลุ่มของหน่วยเป็นครูผู้สอนให้กับทหารกองประจำการ เพื่อให้การศึกษานอกระบบ มุ่งให้ครูที่ผ่านการอบรม สามารถเป็นที่ปรึกษา ให้ความรู้ ให้คำแนะนำช่วยเหลือทหารกองประจำการได้ โดยมีการวัดผล/การประเมินผลการเรียนรู้ ร่วมกับผู้เรียนผู้ที่เกี่ยวข้องตามที่ระบบการศึกษานอกระบบ ซึ่งการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ระดับคือ ระดับประถมศึกษา, ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งทหารกองประจำการบางนาย มีการศึกษาที่ยังไม่ผ่านการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กฎหมายได้กำหนดไว้ ซึ่งก็เป็นปัญหาของการศึกษาไทยด้วย ทางหน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย จึงตระหนักถึงปัญหาเหล่านี้ จึงได้มีการจัดการให้มีการศึกษานอกระบบในหน่วยงานทหาร เพื่อให้ทหารกองประจำการที่เข้ารับการศึกษา สำเร็จการศึกษานอกระบบตามระยะเวลาที่กำหนด อีกทั้งเป็นการเปิดโอกาสให้ทหารกองประจำการได้มีระดับการศึกษาที่สูงขึ้น และยังสามารถนำความรู้ความสามารถไปต่อยอดเป็นวิชาชีพได้ อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อทหารกองประจำการที่ใช้เวลาระหว่างการเป็นทหารกองประจำการในหน่วยงานทหาร เป็นเวลา 2 ปี ให้ก่อเกิดประโยชน์และไม่เสียเวลาไปเปล่าประโยชน์

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการจัดเรียงการสอนของทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัด กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ปี พ.ศ. 2561 – 2562
2. เพื่อศึกษากระบวนการประเมินการเรียนการสอนของทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัด กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ปี พ.ศ. 2561 – 2562
3. เพื่อศึกษาความร่วมมือในการเรียนของทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัด กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ปี พ.ศ. 2561 – 2562
4. เพื่อศึกษาผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอนจากการเรียนการศึกษานอกระบบของทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัด กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ปี พ.ศ. 2561 – 2562

วิธีการดำเนินการศึกษา

ในการศึกษาเรื่อง ”ผลลัพธ์ของการเรียนการศึกษานอกระบบของทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัด กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์” มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ตัวผู้วิจัยได้ทราบถึงผลลัพธ์ของผู้เรียน รวมถึงกระบวนการการเรียนการสอน กระบวนการประเมินผล เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาพัฒนาระบบการเรียนการสอนการศึกษานอกระบบในหน่วยทหาร ให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น มีรายละเอียดรูปแบบการศึกษาดังต่อไปนี้

รูปแบบการศึกษา

การศึกษาคั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และสัมภาษณ์กลุ่ม (Group Interview) เป็นเครื่องในการเก็บรวบรวมข้อมูลการศึกษา

ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) อย่างเป็นระบบตามประเด็นเนื้อหาที่ศึกษา โดยผู้ศึกษาจะทำข้อมูลแบบแบ่งแยกเป็นกลุ่มตามเนื้อหาและประเด็นหลัก คัดสรรข้อมูลที่ต้องการ รวมทั้งคัดเนื้อหาที่ไม่เกี่ยวข้องออกไป จากนั้นมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลและแสดงข้อมูลในรูปของการบรรยาย

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา

1. แหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล เป็นแหล่งข้อมูลที่ใช้สำรวจตอบคำถามเกี่ยวกับผลลัพธ์การเรียนรู้การสอนของทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัด กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ปี พ.ศ. 2561 - 2562 กระบวนการการเรียนการสอน กระบวนการประเมินผล และข้อเสนอแนะในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนการศึกษานอกระบบในหน่วยทหารรุ่นต่อไป

บุคคลที่เป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก ได้แก่ ทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัด กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ปี พ.ศ. 2561 - 2562 เป็นบุคคลที่มีบทบาทในการเรียนการศึกษานอกระบบของทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัดกรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ปี พ.ศ. 2561 - 2562 เป็นแหล่งข้อมูลประเภทที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเพื่อตรวจสอบซ้ำว่า ข้อมูลที่ได้รับจากการสำรวจตอบคำถามทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัด กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ปี พ.ศ. 2561 - 2562 มีความถูกต้อง

2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นการศึกษาจากเอกสารโดยการทบทวนวรรณกรรม หนังสือ วารสาร บทความ ทฤษฎี แนวความคิด บทความวิจัยต่างๆ วิทยานิพนธ์ ตลอดจนสถิติต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

ผู้ให้ข้อมูลหลัก

1. ประชากร (Population) กำลังพลทหารกองประจำการ รุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัด กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ปี พ.ศ. 2561 - 2562ที่ใช้ในการศึกษารุ่นนี้
2. อาจารย์ผู้สอน ของศูนย์การศึกษานอกระบบ กรมทหารต่อสู้อากาศยาน รักษาพระองค์

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษารุ่นนี้ ใช้วิธีการสร้างสำรวจตอบคำถาม แบบมีโครงสร้าง เพื่อสัมภาษณ์แบบเจาะจงของทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัด กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ปี พ.ศ. 2561 - 2562 ซึ่งสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์เพื่อต้องการ (1) ศึกษาผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอนจากการเรียนการศึกษานอกระบบของทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัด กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ปี พ.ศ. 2561 - 2562 (2) เพื่อศึกษาการเรียนการสอนของทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัด กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ปี พ.ศ. 2561 - 2562

(3) เพื่อศึกษากระบวนการประเมินการเรียนการสอนของทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัดกรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ปี พ.ศ. 2561 – 2562 โดยเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Questions) ซึ่งผู้ตอบสัมภาษณ์สามารถตอบได้อย่างอิสระตามที่ต้องการตอบและนำมาวิเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อสรุปผลการศึกษา โดยแบบสัมภาษณ์จะเป็นการสัมภาษณ์เชิงลึก จากทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัด กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ปี พ.ศ. 2561 – 2562 โดยถามแบบคำถามปลายเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ถูกสัมภาษณ์ได้แสดงความคิดเห็นได้อย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาเรื่อง “ศึกษาผลลัพธ์ของการเรียนการศึกษานอกระบบของทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัดกรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ปี พ.ศ. 2561 – 2562” โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งจะมีการสัมภาษณ์จากพลทหารที่อยู่ระหว่างการศึกษานอกระบบ จำนวน 3 คน และ ครูผู้สอนพลทหารที่อยู่ระหว่างการศึกษานอกระบบ จำนวน 2 คน ซึ่งมีประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วยคำถามทั่วไป ได้แก่ ชื่อ นามสกุล เพศ วัย การศึกษา สถานภาพสมรส

ส่วนที่ 2 ผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอนจากการเรียนการศึกษานอกระบบของทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัด กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ปี พ.ศ. 2561 – 2562

ส่วนที่ 3 กระบวนการเรียนการสอนของทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัด กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ปี พ.ศ. 2561 – 2562

ส่วนที่ 4 กระบวนการประเมินการเรียนการสอนของทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัด กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ปี พ.ศ. 2561 – 2562

ขั้นตอนในการดำเนินการดำเนินการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง มีขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

1. ข้อมูลขั้นปฐมภูมิ คือ การสัมภาษณ์มีขั้นตอน และวิธีการ ดังนี้

1.1 ขั้นตอนการสัมภาษณ์ ประกอบด้วยรายละเอียด ดังนี้

1.1.1 ทำการติดต่อประสานงานผู้ให้สัมภาษณ์ โดยการลงพื้นที่ ทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัด กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ในการขอความอนุเคราะห์ขอเข้า

สัมภาษณ์ จากนั้นทำการนัดหมายผู้ให้สัมภาษณ์ ทั้งนี้ มีการแนบแนวทางของคำถามที่พิมพ์ไว้มอบให้แก่ผู้ให้สัมภาษณ์

1.1.2 เมื่อถึงวันนัดหมาย ต้องขออนุญาตบันทึกข้อมูลจากการสนทนาด้วย เครื่องมือบันทึกเสียง บันทึกภาพ โดยอธิบายให้ผู้สัมภาษณ์รับทราบว่า ข้อมูลที่ได้รับนั้น จะนำไปใช้ในการศึกษา และเป็นข้อมูลในการค้นคว้าอิสระ เท่านั้น ทั้งนี้ เพื่อลดความกังวลของผู้ให้สัมภาษณ์จะมีการเปิดโอกาสให้ผู้สัมภาษณ์ซักถามผู้ศึกษาก่อน เพื่อสร้างความไว้วางใจและความเป็นกันเอง

1.1.3 การเตรียมความพร้อมของผู้ศึกษา โดยผู้ศึกษาจะต้องทำความเข้าใจและจดจำแนวทางคำถามการสัมภาษณ์และซักซ้อมการสัมภาษณ์

1.1.4 แจ้งผู้สัมภาษณ์ทราบว่า จะนำข้อมูลที่บันทึกด้วยเครื่องบันทึกเสียงและข้อมูลที่บันทึกด้วยการจดไปถอดความ แล้วสรุปประเด็น จากนั้นจะได้ดำเนินการในส่วนของการอภิปรายต่อไป

1.2 ขั้นตอนการดำเนินการสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาได้ปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

1.2.1 แนะนำตัวผู้ศึกษาให้กับผู้ให้สัมภาษณ์ ทั้งชื่อ สถานศึกษา หัวข้อที่ทำการศึกษา วัตถุประสงค์ที่ทำการสัมภาษณ์ พร้อมทั้งประโยชน์ที่จะได้รับจากผู้ให้สัมภาษณ์

1.2.2 ใช้ประเด็นคำถามที่เตรียมไว้ล่วงหน้าเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์และเปิดโอกาสให้ผู้สัมภาษณ์ตอบคำถามอย่างอิสระ โดยไม่มีการชี้นำคำตอบจากผู้สัมภาษณ์ เป็นการสนทนาเพื่อให้ได้ข้อมูลมากที่สุด ในระหว่างการสัมภาษณ์ ถ้าไม่เข้าใจในคำตอบ ให้รอจังหวะเพื่อซักถามให้ได้คำตอบที่ชัดเจน

1.2.3 ระหว่างการสัมภาษณ์ ต้องคอยฟังคำตอบจากผู้ให้สัมภาษณ์ไปพร้อมกับทำการจดบันทึกข้อมูลไปด้วย โดยบันทึกเฉพาะในประเด็นหลักของการศึกษา ส่วนรายละเอียดทั้งหมดให้ถอดจากเครื่องบันทึกเสียง

1.3 ขั้นการปิดสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาตรวจสอบความครบถ้วนและความถูกต้องของข้อมูลว่าผู้ให้สัมภาษณ์ตอบข้อมูลที่ครบทุกคำถามหรือไม่ และคำตอบที่ได้มีความชัดเจนหรือไม่ หากคำตอบไม่ตรง

ตามวัตถุประสงค์หรือไม่ครบถ้วน จึงทำการถามใหม่โดยใช้คำถามที่ชัดเจนและถูกต้อง หลังจากการสัมภาษณ์เสร็จแล้วคำขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์ที่ให้ความร่วมมือ

2. ข้อมูลชั้นทุติยภูมิ เป็นการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ และผลงานทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง โดยรวบรวมจากห้องสมุดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ประกอบในการกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้ และอ้างอิงในการเขียนรายงานการศึกษา

การตรวจสอบข้อมูล

หลังจากที่ได้เก็บข้อมูลแล้ว ผู้ศึกษาต้องนำมาตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล (Trustworthiness) ดังนี้

1. ผู้สัมภาษณ์สร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ให้สัมภาษณ์ เพื่อให้เกิดความไว้วางใจในตัวผู้ศึกษาและจะมีผลต่อความถูกต้องของความเป็นจริงของข้อมูล

2. การยืนยันความถูกต้องของข้อมูล (Member Checking) โดยการนำเอาข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ด้วยวิธีจดบันทึกอย่างละเอียด และการอธิบายอย่างชัดเจนนำกลับไปให้ผู้สัมภาษณ์ยืนยันความถูกต้องของข้อมูลว่าเป็นข้อมูลที่จริงและตรงกับผู้ให้สัมภาษณ์ได้ให้ผู้สัมภาษณ์ไว้ หรือไม่

3. ตรวจสอบความไว้วางใจได้ของข้อมูล (Dependability) โดยผู้ศึกษานำข้อมูลไปตรวจสอบกับอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ (Independent Study) เพื่อยืนยันความถูกต้องตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

4. ความสามารถในการนำผลการศึกษาไปประยุกต์ใช้ (Transferability) โดยการเขียนระเบียบวิธีการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลและบริบทที่ต้องการศึกษาอย่างชัดเจน เพื่อเป็นการเพิ่มความน่าเชื่อถือของการศึกษาในการที่จะนำผลการศึกษาไปใช้ในบริบทที่ใกล้เคียงกัน

5. การยืนยันผลการศึกษา (Conformability) โดยผู้ศึกษาจะจัดเก็บเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาวิจัยไว้เป็นอย่างดี พร้อมสำหรับการตรวจสอบ เพื่อยืนยันว่าข้อมูลที่ได้ไม่มีความลำเอียงหรือเกิดขึ้นจากความคิดของผู้ศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้จะทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาอย่างเป็นระบบตามประเด็นเนื้อหาที่ศึกษา ซึ่งผู้ศึกษาจะแปลภาษามาเป็นข้อมูล แบ่งแยกตามเนื้อหาและประเด็นหลัก คัดสรรข้อมูลที่ถูกต้อง รวมถึงตัดทอนข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องออก จากนั้นนำเนื้อหามาทำการวิเคราะห์ข้อมูลและแสดงข้อมูลในรูปของการบรรยาย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ได้แก่ การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่มีความเหมาะสมตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้เพื่อการศึกษา หลังจากผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1.1 การตรวจสอบข้อมูล เริ่มตั้งแต่การตรวจสอบ ข้อมูลที่ได้มาเพียงพอหรือไม่ ข้อมูลนั้นตอบปัญหาของการศึกษาหรือไม่ จากนั้นทำการแปลภาษาเป็นข้อมูลและแบ่งแยกข้อมูลนั้นเป็นเนื้อหาตามประเด็นหลัก โดยทำการวิเคราะห์ตามประเด็นที่ต้องการศึกษาอย่างเป็นระบบและครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการศึกษา ดังนี้

1.1.1 ข้อมูลทั่วไป

1.1.2 ผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอนจากการเรียนการศึกษานอกระบบของทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัด กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ปี พ.ศ. 2561 – 2562

1.1.3 กระบวนการเรียนการสอนของทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัด กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ปี พ.ศ. 2561 – 2562

1.1.4 กระบวนการประเมินการเรียนการสอนของทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัด กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ปี พ.ศ. 2561 – 2562

1.2 การลดทอนข้อมูล เมื่อผ่านการตรวจสอบข้อมูลแล้ว ผู้ศึกษาจะลดทอนข้อมูลด้วยการคัดสรรข้อมูลที่ต้องการ และตัดทอนข้อมูลที่ไม่เกี่ยวข้องออก พร้อมทำการเลือกปรับข้อมูลให้อยู่ในลักษณะที่เขียนบันทึกให้ชัดเจน เข้าใจง่าย และสามารถจับแต่ละประเด็นสำคัญได้

1.3 การจัดระเบียบข้อมูล โดยการทำให้ข้อมูลอยู่ในลักษณะที่จะช่วยให้การสร้าง

ข้อสรุปได้ง่ายด้วยการแสดงลักษณะของเหตุและผล เพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ที่ถูกต้อง กำหนดด้วยตัวแปรว่าเป็นเหตุ เป็นผลกันอย่างไร

1.4 การสร้างข้อสรุป ผู้ศึกษาจะทำการสร้างข้อสรุป โดยใช้กรอบความคิดเชิงทฤษฎี

เป็นฐานหลักในการวิเคราะห์เพื่อนำข้อค้นพบเบื้องต้นมาพิจารณา ว่ามีความสอดคล้องกับทฤษฎีที่ตั้งไว้ ตั้งแต่ต้นหรือไม่ กระบวนการ เงื่อนไขต่าง ๆ ในข้อค้นพบเหล่านั้นเป็นไปตามกรอบความคิดเชิงทฤษฎีหรือไม่ แล้วจึงอภิปรายผลตามข้อที่ค้นพบที่ได้จากการเปรียบเทียบและยืนยันข้อสรุป

2. การนำเสนอผลการศึกษา ในการนำเสนอผลการศึกษานั้น เนื่องจากเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ทำให้การแสดงผลที่ได้ออกมาเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาวิเคราะห์ (Description Analysis) โดยแบ่งการวิเคราะห์เป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วยคำถามทั่วไป ได้แก่ ชื่อ นามสกุล เพศ วัย การศึกษา

สถานภาพสมรส

ส่วนที่ 2 ผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอนจากการเรียนการศึกษานอกระบบของทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัด กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ปี พ.ศ. 2561 – 2562

ส่วนที่ 3 กระบวนการเรียนการสอนของทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัด กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ปี พ.ศ. 2561 – 2562

ส่วนที่ 4 กระบวนการประเมินการเรียนการสอนของทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัด กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ปี พ.ศ. 2561 – 2562

สรุปผลการศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลหลัก และที่มาของศูนย์การศึกษานอกระบบในหน่วยทหาร กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์

จากการศึกษาที่มาของศูนย์การศึกษานอกระบบในหน่วยทหาร กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ เป็นนโยบายที่กองบัญชาการกองทัพไทยเป็นผู้กำหนดนโยบาย โดยให้หน่วยทหารจัดการเรียนการสอนขึ้นในหน่วยทหาร เพื่อยกระดับการศึกษาให้แก่ทหารกองประจำการให้มีการศึกษาที่สูงขึ้น สามารถนำความรู้ ไปใช้ในการดำรงชีวิตได้หลังจากปลดประจำการ

จากการศึกษา จากเอกสารและการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก ของศูนย์การศึกษานอกระบบ
กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ พบว่าทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัดกรม
ทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ปี 2561 – 2562 ที่เข้าศึกษาการศึกษานอก มีช่วงอายุ 21 - 26 ปี
ภูมิลำเนาส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในพื้นที่ทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีระดับการศึกษาต่ำสุด คือ ระดับ
ประถมศึกษาปีที่ 6 และมีระดับการศึกษาสูงสุด คือระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ได้รับการรับการตรวจ
เลือกเข้าเป็นทหารกองประจำการโดยวิธีจับฉลาก ใบดำ ใบแดง และมีกำหนดเข้าเป็นทหารกอง
ประจำการเป็นระยะเวลา 2 ปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลการจัดการเรียนการสอน

จากการศึกษาพบว่าด้านการจัดการเรียนการสอน ทางศูนย์การศึกษานอกระบบกรมทหาร
ต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์มีความยืดหยุ่นให้แก่ผู้เรียนเพราะทางหน่วยมีความจำเป็นต้องใช้กำลังพล
ในภารกิจต่างๆ อย่างกรณีการจัดสอบศูนย์การศึกษานอกระบบกรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์
จะจัดในวันที่ว่างเว้นจากภารกิจ แต่ต้องอยู่ในห้วงเวลาก่อนปิดภาคเรียนนั้น ทางหน่วยจะทำหนังสือ
ชี้แจงแก่ส่วนที่เกี่ยวข้องให้ทราบ และในส่วนการศึกษานอกระบบกรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษา
พระองค์มีการจัดการเรียนการสอน 2 ระดับ 1) มัธยมศึกษาตอนต้น 2) มัธยมศึกษาตอนปลาย

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกณฑ์การประเมินผล

จากการศึกษาพบว่าเกณฑ์การประเมินที่ทางทางศูนย์การศึกษานอกระบบใช้สำหรับประเมิน
ทหารกองประจำการในการสำเร็จการศึกษาโดยแยกเกณฑ์การประเมินระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และ
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนี้

1. เกณฑ์การประเมินระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
  - 1.1. เกณฑ์การประเมินระดับมัธยมศึกษาตอนต้นผู้เรียนจะสำเร็จการศึกษาได้นั้น
ผู้เรียนต้องมีหน่วยกิต 56 หน่วยกิต แบ่งเป็นวิชาบังคับ 40 หน่วยกิต และวิชาเลือก
16 หน่วยกิต
  - 1.2 ผู้เรียนต้องมีการทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต 100 ชั่วโมง
  - 1.3. ผ่านกระบวนการประเมิน คุณธรรมเป็นการประเมินสิ่งที่ต้องการปลูกฝังในตัว
ผู้เรียน โดยประเมินจากกิจกรรมการเรียนรู้ทางด้านการพัฒนาตน การพัฒนางาน
การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข การพัฒนาคุณภาพชีวิต การเข้าร่วม
กิจกรรม การเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ
2. เกณฑ์การประเมินระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

2.1.เกณฑ์การประเมินระดับมัธยมศึกษาตอนต้นผู้เรียนจะสำเร็จการศึกษาได้นั้น ผู้เรียนต้องมีหน่วยกิต 76 หน่วยกิต แบ่งเป็นวิชาบังคับ 44 หน่วยกิต และวิชาเลือก 32 หน่วยกิต

2.2 ผู้เรียนต้องมีการทำกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต 100 ชั่วโมง

2.3. ผ่านกระบวนการประเมิน คุณธรรมเป็นการประเมินสิ่งที่ต้องการปลูกฝังในตัวผู้เรียน โดยประเมินจากกิจกรรมการเรียนรู้ทางด้านการพัฒนาตน การพัฒนางาน การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข การพัฒนาคุณภาพชีวิต การเข้าร่วมกิจกรรม การเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ

ในแต่ละปลายภาคเรียนจะมีเกณฑ์การให้คะแนนในการแบ่งเกรดแต่ละวิชา ได้แก่

- การสอบปลายภาค 60 คะแนน
- แบบฝึกหัดในห้องเรียน 40 คะแนน

ตอนที่ 4 ผลลัพธ์จากการเรียน

จากการศึกษาพบว่าทหารกองประจำการที่เข้ารับการศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบในหน่วยทหาร สามารถนำความรู้ และวุฒิการศึกษาไปใช้ประโยชน์หลังจากปลดประจำการ โดยทางกองบัญชาการกองทัพไทยผู้ที่เป็นหน่วยงานที่วางนโยบายในเรื่องนี้ ได้ทำความร่วมมือกับบริษัทต่างๆ ด้านการผลักดันให้ทหารกองประจำการมีอาชีพ สามารถดูแลตนเองและครอบครัวได้ ในส่วนการสนับสนุนที่ทางหน่วยให้การสนับสนุนมี 3 ด้าน 1) การฝึกอาชีพให้แก่ทหารกองประจำการ 2) การหาที่เข้าทำงานให้แก่ทหารกองประจำการ 3) การเปิดโอกาสเพื่อสอบแข่งขันเข้ารับราชการในหน่วยทหาร ดังนี้

1. สนับสนุนการฝึกอาชีพแก่ทหารกองประจำการ โดยจัดอบรมต่างๆแก่ทหารกองประจำการอาทิ เช่น 1) ช่างตัดผม 2) ช่างปูกระเบื้อง 3) ช่างเครื่องปรับอากาศ 4)ช่างเดินสายไฟ 5) ช่างปูน เป็นต้น

โดยในการจัดฝึกอบรมอาชีพทางหน่วยจะออกใบประกาศนียบัตรให้แก่ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรม

2. สนับสนุนโดยการร่วมมือกับบริษัทเอกชนในการรับสมัครผู้ที่ปลดประจำการเข้าทำงาน เช่น. 1) บริษัทโตโยต้า 2) บริษัทการทำอากาศยาน 3) บริษัทเมืองไทยประกันชีวิต 4) บริษัทรักษาความปลอดภัย เป็นต้น

3. การสอบแข่งขันเข้ารับราชการทหาร โดยต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติเฉพาะ ดังนี้

- เป็นทหารกองประจำการ 2 ปี

- สำเร็จการศึกษาไม่น้อยกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น
- อายุไม่เกิน 35 ปี (จากเอกสารราชการ กองทัพอากาศ)

คุณสมบัติดังกล่าวสามารถเปลี่ยนแปลงได้ ตามตำแหน่งและอัตราที่เปิดสอบตำแหน่งนั้น

จากการสนับสนุนจากทางกองบัญชาการกองทัพไทยทำให้ทหารกองประจำการที่สำเร็จการศึกษานอกระบบ จากศูนย์การศึกษา นอกระบบกรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์สามารถนำวุฒิไปสมัครงาน จนสามารถเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัวได้

ทหารกองประจำการบางนายที่ต้องการจะรับราชการทหารก็มีการเปิดสอบแข่งขัน ภายในหน่วยซึ่งจะสมัครเฉพาะทหารกองประจำการที่ปลดประจำการจากทางหน่วยเท่านั้น

อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง ผลลัพธ์ที่ได้จากการเรียนการสอนการศึกษานอกระบบของทหารกองประจำการ รุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัดกรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ สามารถนำมาวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนของทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัดกรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ปี พ.ศ. 2561 – 2562
2. เพื่อศึกษากระบวนการประเมินการเรียนการสอนของทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัด กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ปี พ.ศ. 2561 – 2562
3. เพื่อศึกษาผลลัพธ์ของการจัดการเรียนการสอนจากการเรียนการศึกษานอกระบบของทหารกองประจำการรุ่นปี 61 ผลัดที่ 2 สังกัด กรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ปี พ.ศ. 2561 – 2562

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในด้านการจัดการเรียนการสอนของศูนย์การศึกษานอกระบบกรมทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์

ในด้านการเรียนและการสอนการศึกษานอกระบบของทหารกองประจำการนั้น ด้วยกำลังพลอยู่ในช่วงการเข้ารับเป็นทหารกองประจำการอยู่ ทำให้เมื่อมีภารกิจที่ได้รับมอบหมาย จึงเกิดอุปสรรคใน

ด้านการจัดการเรียนการสอน ทางหน่วยต้องจัดการเรียนการสอนโดยการยืดหยุ่นเพื่อให้สอดคล้องกับภารกิจหน่วย หรือถ้าไม่มาเรียนให้ทำงานมาส่งเพื่อเพิ่มคะแนนในส่วนการเข้าเรียน

ด้านการสร้างแรงจูงใจในการเรียนให้แก่ทหารกองประจำการ เพื่อให้เล็งเห็นความสำคัญของการศึกษา และสิ่งที่จะได้รับหลังจากสำเร็จการศึกษาเพราะบางครั้งทหารกองประจำการพลาดโอกาสในการทำงาน และการเข้ารับราชการในหน่วย เพราะในการเปิดรับนักเรียนมีห้วงเวลาในแต่ละภาคเรียน ถ้าไม่มาสมัครเรียนในภาคเรียนนี้ ก็ต้องรอจนจบภาคเรียนและเปิดรับสมัครในภาคเรียนต่อไป

ศูนย์การศึกษานอกกระบวนทหารต่อสู้อากาศยานรักษาพระองค์ ควรเก็บประวัติของผู้ที่สำเร็จการศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลสถิติถึงความสำเร็จในด้านการนำวุฒิไปใช้ประโยชน์ ไม่ว่าจะเป็นด้านการนำไปสมัครงาน การนำไปศึกษาต่อ อีกทั้งนำข้อมูลดังกล่าวมาเป็นตัวอย่างความสำเร็จเพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ผู้เข้ารับการศึกษาในรุ่นต่อ ๆ ไป

บรรณานุกรม

การจัดโครงสร้างหน่วย ค้นเมื่อ 20 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://rtafada.rtaf.mi.th/Organization.html>

คู่มือการดำเนินงานการจัดการศึกษา หลักสูตรการศึกษานอกกระบวน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (กลุ่มเป้าหมายในหน่วยทหาร). ค้นเมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2561, จาก <http://www.edu.ru.ac.th/coved/pdf/nfe/ต้นฉบับคู่มือดำเนินงานกศน.ในหน่วยทหาร.pdf>

**วรรณีย์ อภินันท์กุล (บรรณาธิการ). (2551).แนวคิดและทฤษฎีที่นำรู้ทางการศึกษานอก
ระบบ**

**ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2555). นวัตกรรมจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
(พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: แดเน็กซ์ อินเทอร์เน็ตคอปอเรชั่น.**

**ทิตินา แคมมณี. (2557). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี
ประสิทธิภาพ (พิมพ์ครั้งที่ 18). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**

**ทฤษฎีการเรียนรู้. (2553). ค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2561,จาก
<http://www.kroobannok.com/35946>**

ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มพฤติกรรมนิยม. (ม.ป.ป.). ค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2561,
จาก https://www.novabizz.com/NovaAce/Learning/Behavioral_Learning_Theories.htm

สุรางค์ โค้วตระกูล. (2554).จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ทฤษฎีการเรียนรู้. (2553). เข้าถึงได้จาก<http://www.kroobannok.com/35946> . สืบค้นเมื่อ
15 กุมภาพันธ์ 2562

ทฤษฎีการเรียนรู้และการออกแบบการสอน. (2555). เข้าถึงได้จาก
<http://www.banpyramid.com/Article/AttArticle2.html> สืบค้นเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2562